

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

—
Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A hadsereg nyelve.

Pécs, 1899. augusztus 14.

A tegnapelőtt rendezett Hentzi-ünnep ismét aktuálisra tette a hadsereg kérdéssel foglalkozni, mert a nemzet ez újabb arculveretése nem történhetett volna meg olyan államban, ahol a hadsereg a nemzettel egybeforrva az állami szervek közé harmonikusan beleilleszkedik. Nálunk azonban a hadsereg államot képez az államban, nem eszköz az állam biztonságának megvédésére, hanem öncél, mert benne látják egy utópiának a hordozóját, amely utópiát meghazudtolt s megvalósulását örökké lehetlenné tette a világtörténet alakulása.

Ezért van nálunk a hadseregnek külön, a nemzetitől eltérő szelleme, ezért vannak más tradíciói, ezért van olyan vezérleti és vezényleti nyelve, a melynek már Ausztriában sincsen jogosultsága, de a melynek kiterjesztése a hatvanhetes törvényben is világosan föntartott magyar hadseregre a legkisebb jogosultsággal sem birt ennek előtte sem.

Erre vonatkozólag tanulságos fejtegetéseket olvasunk a kormányparti Politikai Hetiszemle legutóbbi számának vezető cikkelyében, melyeket a következőkben közlünk:

A német faj többé államalkotó elem nem lehet abban a birodalomban, melynek központja Bécs, mert a germanizmus központja Berlin lett. Arra pedig soha kilá-

tás sincs, hogy ismét a Habsburgok legyenek urai, császárai a német szövetséges államoknak és Bécsben legyen a német nemzet, a germán műveltség központja.

Itt ime még mindig van egy németnyelvű és németjellegű hadsereg. De hogy ennek a német jellegnek föntartásához ragaszkodnak, csak úgy volna teljes értelme, ha kilátás volna arra, hogy a Habsburgok ismét elfoglalhatják a német császári trónt és a porosz királyság megint csak olyan másodrangú hatalom lenne, mint volt a Habsburgi német császárok alatt. *A német nyelv és a régi német szent birodalmi jelvény, a kétfejű sas és a fekete-sárga lobogó ezt a tradíciót, ezt a régi hatalom utáni törekvést jelenti*, mert a dinasztiai és udvarok soha le nem mondának a hatalomról, még ha abból tényleg kiűzettek, kiszorítottak is. Ott vannak a Bourbonok, az Orleánsok, a Napoleonok, kik a szent legitimitás nevében folyton öröklék a francia és spanyol trónt és hagyományozzák ezeket a levegőben levő koronákat.

Nálunk tehát igazi történelmi anakronizmus a hadsereg német jellege és a fekete-sárga zászló és a kétfejű sas jelvénye, mert ha az osztrák-magyar monarchia összességét veszszük, úgy elenyésző kisebbségben van a német faj, a melynek ezen fölül még igazi hazája, központja sincs többé itten a mi közös monarchiánkban,

hanem Passaun túl. *Csakis a magyarok segítségével, a bécsi, az ausztriai német-magyar kényszer egyezség árán, a hadsereg vezérlete, vezénylete és belszervezete egységének, centralizációjának ürügye alatt tart-hatjuk meg ezeket a jelvényeket és ezt a német katonai nyelvet a közös hadseregben.*

Az igazságnak illetlen fölismerése természetesen mindenütt a világon arra vezetne, hogy levonják belőle a logikus következtetéseket. Ha a német nyelv s a német birodalmi színek és jelvények anakronizmust képeznek a hadseregben, akkor meg kell szüntetni az anakronizmust. És mivel ez az anakronizmus eddig is csak „a magyarok segítségével“, „kényszer egyezség árán“, hamis ürügy alatt volt fönttartható, mi természetesebb, mint hogy első sorban a magyarok vessék föl annak megszüntetését az által, hogy követeljék a magyar hadsereg számára a magyar vezényleti és vezérleti nyelvet, a magyar állam színeit és címerét.

De a mi kormányparti logikánk már nagyon meg szokta magát erőltetni, ha a dolgok valódi állásának ismeretére jut s a történelmi igazságnak kifejezést adni bátorodik; a helyes konzekvenciák levonására már nincsen ereje. Így járt a Politikai Hetiszemle cikkezője is, mikor a fönti igazságok kijelentése után katonai tekintélyekre hivatkozik, kik azt állítják, hogy egy hadsereg csak összpontosított rendszer

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Kréta-rajzok.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Idealizmus.

Elegáns, illatos levélkét kaptam. Hosszúka, mályva színű borítékán arany, kilencágú korona díszelgett, mely oly furcsán vette ki magát szegényes, becsületes kinézésű szobácskám íróasztalának zöld posztóján, előkelő külseje olyan bizarr benyomást tett abban a szürke, puritán módon egyszerű szobában. Lassan, óvatosan bontottam fel a hosszúka borítékot. Adél grófnő tisztelt meg néhány sor írásával:

»Kedves barátom! — írja — ismerem Önt. Nem külsejéről van szó, hanem arról a genre-ről, melyet ön az utóbbi időben előszeretettel követ. Barátságunk révén (ne bízokodjék el) szorgalmas olvasója vagyok s fájdalommal konstátálom, hogy oly irányt követ, mely valóban különösnek mondható. Nem csodálom, hogy most, midőn szinte veszélyes betegséggé fajult már a secessionizmus, ön is irányt változtatott, de megdöbbsent az a forma, melyet ön választott. Nem secessionista, hanem egyszerűen reális, abban a (pardon az ignobel kifejezésért) kiállhatatlan alakban, mely a skeptikus emberek sajtásága. Idealista volt

valamikor, poétikus, szinte naiv s most olyan világitásban tünteti fel magát, mintha nőgyűlölő lenne, mintha az ön számára nem léteznék abszolút tisztességes nő, mintha mi mindannyian diabolinek volnánk, kiknek látható jó oldalai, erkölcsi pusztá színjátékok, ámitások! Térjen vissza ideális eszmevilágába, higgye meg maga jobban fest abban a természetes, rongyos ruhában, mint a magára kényszerített cifra öltönyben, mely mintha nem lenne magára szabva

a viszontlátásig:

Adél.

Bocsásson meg méltóságos asszonyom, hogy itt a nagy nyilvánosság előtt válaszolok szeretetreméltó soraira.

Midőn levelét megpillantottam, úgy éreztem magam, mintha az arisztokrácia egy fényes csillaga leszállt volna hozzám bibor piedestáljáról, hozzám, a szerény burzsoához, ki nem tud, csak ihletett pillanataiban oly magasra tekinteni.

S mintha az arisztokráciának ez a fényes csillaga babérkoszorút font volna homlokomra s én képzeletemben Kegyed előtt térdre borulva fogadtam a kitüntetést.

De lássa Méltóságos asszonyom, ebben a magasztos pillanatban is, második természetemtől indítva, nem Tassonak éreztem magam, hanem mint valami modern Páris, kit a szép Helena emel magához!

Ne duzzogjon kiméltlen durvaságomért,

higgye meg, maguk, a hölgyek azok, kik a legrajongóbb idealistából élvezhetlen realistát faragnak, kik talán akaratlanul is arra kényszerítik az embert, hogy józanon gondolkozzék.

S ebben a pillanatban mint egy csalóka tündér-álmom, elröppen az idealizmus gyenge, leheletszerű fátyola s nem marad semmi más a pusztá, sivár életnél, melyben az emberek nem magasztos lények, nem azok a finom lélekkel megáldott teremtmények többé, melyeknek őket addig láttuk, míg az a bizonyos rózsaszínű látólag valójukat, hanem gyarló alakokká törpülnek, melyeket a két legrealisabb fogalom: a gazdagság és nyomor osztályoz.

Idealizmus?

Nem egyéb ez, mint önámítás. Érzékeny hűrölt lelkek, kik elég gyávák, hogy nem tudják elviselni a sivár életet, nem mernek szembe szállani a rideg valóval, képzeletük világában más fogalmat alkotnak maguknak azokról a dolgokról, melyeket (s ezt most már bátran merem hangoztatni) mi realisták fekete színben bár, leplezetlenül látunk.

Tagadhatlanul igaza volt méltóságos asszonyom, midőn kedves soráiban azt írta rólam, hogy egykor én is idealista voltam.

Higgye meg átalakulásom rövid ideje alatt sokat, igen sokat szenvedtem; néha megdöbbsentem az előttem feltáruuló sivár valóságtól, szédültem a köröttem fényesnek képzelte alakok örületes táncától s midőn újra feléb-

mellett, a kormányzasi nyelv által is egygyé forrasztva, lehet csak erős és hatalmas. Ezt mint megdönthetetlen alapigazságot elfogadva, arra a következtetésre jut, hogy maradjon meg hát a német hadsereg-nyelv, mert nem tudnánk helyébe másik egységes nyelvet behozni s utóbb valami volapük-féle nyelven kellene kommandirozni a hadsereget, hogy a nemzetiségek abban megnyugodjanak.

Nos hát az az állítás, mintha az osztrák-magyar birodalom hadereje csak egységes kormányzati nyelv mellett lehetne erős és hatalmas, szintén csak az osztrák katonai copf fölfogása s nem egyéb ürügy-nél arra, hogy a régi hatalom utáni törekvést, az összbiradalmi eszme megvalósulását előmozdítsa. A néphadseregek korszakában a nemzeti eszme adja meg a véderőnek a legnagyobb hatalmat s nem az idegen nyelv kényszerzubbonya, amely inkább gyöngeségét képezi a hadseregnek.

A magyar honvédség a maga magyar nyelvvel és lobogójával, sőt a horvát honvédség a horvát nyelvvel szintén kiegészítő részét képezi a közös hadseregnek, de azért soha sem hallottuk még, hogy akár a magyar, akár a horvát honvédség gyöngeség forrása lenne a birodalom véderejében. Hisz ha csak egységes nyelvű, mereven centralizált hadsereg lenne csak erős és hatalmas, akkor fabatkát sem érnének a nemzetközi véd- és dac-szövetségek, mert háboru esetén nem szolgálhatnák a szövetség ügyét egyetlen, centralisztikusan szervezett, egy kormányzati nyelv által egygyé forrasztott hadsereggel.

A Pol. Hetiszemle által hangoztatott történelmi igazságoknak tehát más logikus következtetése nem lehet, mint megszüntetni a német nyelv és német jelvények anakronizmusát a magyar hadsereghez való jogunk tényleges megvalósításával, mert Magyarországon — mint a Pol. Hetiszemle cikkezése is kifejti — a magyar faj, a magyar jelleg őstörténelmi jogcím, itt egységes politikai nemzet van, melynek jellege meg-

változhatatlan jogcímen a magyar, mert itt csak a magyar az államalkotó, nemzet.

Hogy a magyar kormányzati nyelvvel és jelvényekkel bíró magyar hadsereg adandó alkalommal nem teljesíthetné olyan nyomtatékkal a kölcsönös védelem kötelességét, mint ezt a közös hadsereg nyelvébe és jelvényei alá kényszerítve tehetné, az épen olyan idejét mult frázis, mint a milyen anakronizmus az a régi német biradalmi tradíció, a melyet a német nyelv, a fekete-sárga zászló s a kétfejű sas képvisel a mostani közös hadseregben.

H i r e k.

Pécs, 1899. augusztus 14.

Egy színésznő regénye.

Hát igen is: csizmadia és színésznő. Még pedig, mint férj és feleség, még pedig, mint válpörösködésben levő hitestársak. Ha Rigó Jancsi kapott milliomos hercegnőt, a derék csizmadianak nem is olyan nagyon különös szerencse — egy színésznő. Aki csak nem is primadonna, csak olyan kis staffázs, olyan kis szinpad szobalány — a korból. A história mindazonáltal elég érdekes. Különösen most, hogy kibonyolódik. Mert a dolog nagyon be volt bonyolódva.

A törvényszék elé mentek válni. Ekkor — a minapi tárgyaláson — meg lehetett tudni egyetmást a majszter uram és kis színésznő feleségnek szerelmi históriájából, meg egyetmást a majszterné művésznő életéből. Ez igen alkalmas regé egy szegény polgári leányról, a kinek fehér arca volt és fehér keze, továbbá regényeket olvasott és színházba járt mindig és egyszer bekérezkedett statisztálni, mikor népszinművet adtak. S aztán mindig statisztált pompásan vasalt viganóiban, virágos pruszlikban mikor népszinműveket adtak.

A »snájder«-kisasszony ezután ott maradt a szinpadon, már kalapja is volt, mikor másfelé jártak és a szerepei igen változatosak voltak, részint mint direktori szobalány, részint mint karbeli művésznő keltett feltűnést csinos természetével. Sőt később annyira vitte, hogy a nevét is le tudta írni, továbbá folyékonyan olvasta — a szobalányi szerepeket, ha nagy és tiszta betűkkel voltak írva.

részpor hullik ki belőle s a dédelgetett, szőke haju, mosolygó baba vigyorgó fejű rongygyá omlik össze.

En is, mint a kis gyermek, bambán tekintetem egy darabig az összeomlott rongyokra s midőn láttam, hogy szinte bűnös önkény-nyel összedöntöttem lelki világom legszebb ábrándját, elpityeredtem, mint a gyermek, a kire nézve elvesztette minden ingerét a szép bájos baba s azóta, valahányszor éreztem, hogy szívem önkénytelenül is gyorsabban dobog ennek vagy annak a hölgynek oldalán, figyelmeztetül, mint a csalódott gyermek, arra gondoltam:

— Csak fűrészpor van benne!

Különben méltóságos Asszonyom, amint leveléből kiéreztem, Kegyed nem kíváncsi mindezekre, amit itt önkénytelenül igazolásomra mondtam, kegyed, ki — mint örökké emlékezetes találkozásainkból tudom — imádója a problémáknak, levele által azt akarta megtudni, hogy miként lehetséges egy rajongó ideálistának realistává alakulnia át, miként lehetséges az, hogy valaki, ki szerelmében Plátót követte, egyszerre Boccacióvá fajuljon s szinte erőszakosan fosztva meg lelkét a boldogságtól, melybe ideális ábrándjai ringatták, egyszerre abban találja gyönyörét, hogy önkínzók módjára a realizmusnak hódol?

Nem érzem sem eléggé erősnek, sem eléggé hivatottnak magamat arra, hogy Ke-

Hogy a művészi körutján, melyet évekig folytatott, milyen sikerek kísérték, az nem tartozik a dologhoz. A mi történetünk csak onét kezdődik, hogy a kis színésznő hazakerült. Vakációzott-e vagy végleg megunta a szinpadi dicsőséget, azt se lehet tudni bizonyosan: elég az hozzá itthon volt a szülővárosában és a derék mester, a — csizmadia t. i. heves szerelemre gyuladt iránta.

Bár a kis színésznő volt már hercegnő is és sleppes ruhában is járt és tollas kalpagban, nem volt büszke. Odanyújtotta a mesternek a kezét, melyet már annyi szinpadi herceg szorongatott. S ime mi lett a majszter és a kis színésznő házasságából! Válpör. Elmentek minap a bíró elé. Az asszony akar válni, az egykori karhölgy vádolja a csizmadiat, hogy az durva és műveletlen. Továbbá . . .

Itt van a — macska eltemetve. Ez a macska. A majszter uram a férjbeli kötelességeinek nem tud eleget tenni. Egy kasirozott férj, jó csizmákat varr, az igaz, de az asszonynyal nem tud banni. Pláne — ilyen »művelt« asszonynyal . . .

A nyugalmazott kis színésznő széles, nagy zsánerben volt, piros toll a kalapjában és erősen szavalt, hogy ő ártatlan. Bebizonyítja, hogy ő a rögzös színésznői pályán is ártatlan maradt.

A majszter nem szolt rá, csak ennyit:

— Üm, hm . . .

Itt következtek a tárgyalás kényesebb természetű részletei, melyek aztán olyanok voltak, hogy hiába volt minden művészi prókator fogás, hogy megvédje a csizmadia és a színésznő házasságát. A részletek sorába tartozik többek közt hajdani művészi körut emlékeiből — egy gyerek, aki termett, mint a babér. Ehhez ugyan a majszter uramnak semmi köze nincs, mert ez a régmúlt szép napok emléke, de a majszter uram elég udvariatlan volt ezzel replikázni a válni akaró hitestársa azon kijelentésére, hogy az élete tiszta, mint a napsugár. A művésznő hitestárs így felelt a csizmadia csattanós végszavára:

— Önnek, uram, sose lesz gyereke.

Ez a vésztes jóslat erős drámai hatással volt a jelenvoltagekra és a házasságvédő lemondott minden reményről. Ilyenformán a csizmadia és a kis színésznő válpöre a legjobb uton van és nemsokára kevesebb lesz egygyel az érdekes házasságok száma a világon.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

gyednek eme rejtetten felvetett kérdésére válaszoljak, hanem ha megengedi, elmondok egy történetet, fejtse meg belőle problémáját:

A mese világ egyik sötét erdejében két alak találkozott egymással. Az egyik hófehér ruhás, aranyzóke leányka, kinek fején gyémántkorona csillogott, a másik sötét, fekete lepelbe burkolt ősz férfi, kinek szemeiből a higgadt bölcsesség sugárzott, míg szintelen ajkai körül kárörvendő, cinikus mosoly játszadozott.

Az első az *idealizmus*, az utóbbi a *realizmus* vala s kettőjük között a következő párbeszéd fejlődött ki:

Idealizmus: Ki vagy te sötét alak, ki oly fenyegetőleg közeledel felém?

Realizmus: Én a »realizmus« vagyok, birodalmamnak korlátlan ura.

Idealizmus: (gúnyolva) Kicsiny lehet az a birodalom, a hol te uralkodol. Hiszen akkor én, az *idealizmus* a világ urának nevezhetném magam!

Realizmus: Balga gyermek! Azt hiszed a tér teszi a birodalom fogalmát. Nem. Az a hatalom, melyet valaki gyakorol.

Idealizmus: Nos nem elég nagy az én hatalmam?

Realizmus: Itjuságod elvakít. Vajjon miből áll hatalmad.

Idealizmus: Az én hatalmam? Inletet adok a költőnek, érzékeny lelket az emberek-

Napirend 1899. augusztus 16-én és 16-án.

Naptár: kedd, aug. 15. — Róm. kath.: Nagy-Boldogasszony. — Prot.: Nagyboldogasszony. — Görög-kel.: (aug. 3.) Izsák. — Zsidó: Elul 9. — Nap kél 4 óra 58 perckor; nyugszik 7 óra 10 perckor. — Hold kél 2 óra 56 perckor délután; nyugszik 11 óra 22 perckor éjjel. — Szerda, aug. 16. — Róm. kath.: Rókus. — Prot.: Rókus. — Görög-kel. (aug. 4.): Efezus. — Zsidó: Elul. Nap kél 4 óra 56 perckor; nyugszik 7 óra 8 perckor. — Hold kél 3 óra 59 perckor délután; nyugszik éjjelkor.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: Derült, száraz, hőemelkedés várható.

— **(Személyi hírek.)** Frigyes főherceg vasárnap reggel Bellyére érkezett, honnan az éj folyamán haza utazott Pozsonyba. — Gromon Dezső, honvédelmi miniszteri államtitkár, ma Verőcére (Szlavoniába) érkezett és ott a honvédszárság szállása fölött szemlélt tartott.

— **(A donátusi búcsu)** tegnap folyt le és a szép idő folytán meglehetősen látogatott volt. Reggel körmenet ment a Szt.-Ferenciek templomából a plebániájukhoz tartozó kápolnához, hol mise és szent-beszéd, délután 5 órakor pedig litánia volt. Litánia után a körmenet templomi zászlókkal és egyházi jelvényekkel vissza ment a ferenciek templomába. (A kápolna tából épült tornya azonban már oly rozoga állapotban van, hogy harangozás alatt vagy ha erősebb szél fuj, veszélyesen inog.) A kápolna környéke élénk volt; a fölállított bábos sátrakat állandóan ostromolta a vevő közönség, fogyott a márc, puszedli, meg a sok báb-szív, melylyel egy-egy csintalan fiatal ember lepte meg a társaságában levő hölgyeket. A környék préházaiiban is élénk élet volt. Fogyott az étel, ital; föl-fölhangzott egy-egy vidám nóta úgy estefelé, éppen úgy, mint régen, azzal a különbséggel, hogy most drága pénzért kapta a vendég azt, amit azelőtt ingyen tömtek belé, amikor az volt a virtus, hogy kinél volt több vendég, kinél fogyott több enni és inni való! Sokan a gyönyörű vidékben gyönyörködtek és megbámulták az ujonnan épült Erreth-féle villát, mely remek kilátásával, szép stíljével a város leg-

szőbb nyári laka. Dicséretet érdemel úgy a tervezője, mint az építtetője, mert megmutatta, hogy a nyári laknál a jó izlés a fődolog, nem pedig a mentül több téglafogyasztása. Estére kelve az idő, fölkerelkedtek a mulató társaságok és hangos énekszóval vonultak hazafelé s aztán csend lett a jövő esztendei búcsu-napig.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Tolnavármegyében anyakönyvvezetőkkel a majosi kerületben Hoff Henrik községi jegyzőt, a szákaiba pedig Pirkner János körjegyzőt nevezte ki és mindkettőt a házassági anyakönyv vezetésével és házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(A világosi gyásznapi.)** A tegnapi vasárnapon, augusztus 13-án, virradt a magyarra a szabadságharc legszomorubb évforduló napja, a világosi fegyverletétel, a nemzeti szabadság temetési napja. Görgei volt a sirásója, az ő honáruól kétszínűsége, engedetlensége, dicsvágyó hiúsága juttatta a sir szélelére a nemzetet, mely csodákat mivel s régi világverő nagyságában, vitézségében ragyogott ismét. A szabadság lánglelke Kossuth Lajos, az önzetlen, a nagy, a szent, ez vezette e csodás nagyságra nemzetét, ajkán a megváltás jelszavával, kezében a függetlenség szent lobogójával. Bent voltunk az ígért földjén és ekkor reánk tört a muszka zsoldosereg. Hanem a nemzetnek ujra ezer és ezer harcos karja támadt, egy tábor volt az egész haza, mely győzni akart vagy meghalni. És volt egy fia, a kit Kossuth emelt ki a semmiségből, főhadnagyból tábornokká, fővezérré tett s a ki nevének dicsőségével bejárta az egész világot, de ekkor hirtelen lebukott lelkében a haza képe, a gög, a korlátlan uralomvágy foglalta el helyét s hogy célját nem érhetette, ujját húzott kormánylyal, nemzettel s oda juttatta vitéz seregét a világosi szabadságsirhoz. Szomorú, szivfacsaró pillanat volt ez, a hogy lerakták a fegyvert a csüggedt félistenek, mert ezekkel porba hullt a haza és a nemzet is. Fél századéve már e gyásznak s most sincs még Kossuthnak olyan regementje, amely félre rugná a pókhasu, Hentzi-ünnepelő osztrákok!

— **(Leszakította a gép a lábát.)** Plizer János 15 éves mezei munkást súlyos baleset érte. A cséplés körül végezve mun-

káját, a mint a kévét az etetőnek felakarta adni, belecsuszott a cséplőgép dobjába, mely bal lábát a bokán felül leszakította. A szerencsétlen munkást a szegzárdi Ferenc-kórházba szállították.

— **(Adótiszti kinevezés.)** A m. kir. pénzügyminiszter Németh Zoltán díjas adóhivatali gyakornokot ideiglenes adótisztté nevezte ki a szigetvári m. kir. adóhivatalhoz.

— **(Nagy Boldogasszony napja.)** Holnap lesz Nagy Boldogasszony napja, a nyár egyik legszebb ünnepe, mely kiváltkép nekünk, magyaroknak ünnepünk. Boldogasszony Máriának, Krisztus anyjának, Magyarország védőasszonyának neve. A hagyomány szerint — mint azt Toldi Magyar szentek legandája című munkájában olvashatjuk — Gellért tanácsolta a magyaroknak, hogy Szűz Máriát Boldogasszonynak nevezzék. Boldogasszony napját a magyarok mindig kiváló tisztelettel ünnepelték, mert Szent István hazánkat Boldogasszony országának nevezte és halálos ágyán azt a boldogságos Szűznek ajánlotta. A régi magyarok zászlóikra, kardjaikra alkalmazták a képét, sőt pénzeiken is látható, innét a máriás elnevezés.

— **(Felöklelte a tehén.)** Váger Vendelné ráckozári lakos elment a mekényesi vásárra, hogy ott bevásárlást eszközöljön, midőn ezt teszi, egy tehén a vásáron gazdájának gyengén fogott kötelével elszabadult és egyenesen Váger Vendelnének szaladt, kit hasán szurva a levegőbe padlás magasságig feldobott, mikor leesett reátafosott. A hasán tett hasítás 30 cm. hosszú, most élet-halál között vivődik. A megtartott bírósági vizsgálatkor az orvosok véleménye az volt, hogy bele fog halni.

— **(Névmagyarosítás.)** Kiskoru Rottenstein Vilmos vaiszlói illetőségű szolnoki lakos vezetéknévénél Radó-ra kért átválttatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(A Duna áldozata.)** Barsinszky József mohácsi lakos Károly nevű 8 éves fia a baari határban fürdés közben a Dunába fult.

nek, rózsaszínű fátyolt vonok a halandók személe, hogy ne lássák a lét posványát.

Realizmus: S azt hiszed, védeneid boldogok? A költő, kinek ihletet adsz, álmatlan éjjelein korgó gyomorral skandálja padlásszóbacskájában verseit, e halandók ezrei a te fátyolodon át nem látnak tisztán, az élet keskeny padlóján haladva nem veszik észre az utjokban heverő jelentéktelennek látszó kavicsot, melyen megcsuszik lábuk s egy pillanat alatt ott fetrengenek vérükben, a keskeny padló alatt tátongó örvény fenekén!

Idealizmus: Az ifju szűz lelkében megtartom édes ábrándjainak rózsás képeit, szívében megőrzöm a tiszta, önzetlen szerelmet, felemelem a magam birodalmának eszményi világába, abba az elérhetetlen fellegvárba, hova nem érhet el az élet szennyje!

Realizmus: Az édes ábránd rongyokra foszlik, mert az élet nem ismer kiméletet. Védeneidtől ugyan azt kívánja, mint ezer más embertől, kik távol állanak az idealizmustól. Hiszen te tehetetlen bábokká silányítod birodalmad lakóit?! Az ártatlan szűz szívében megőrzöd az önzetlen szerelmet, hogy a realizmus bármely hive visszaélve tiszta szerelmének tapasztalatlanságával magával rántsa a sivár való kínos poklába. Felemeled a magad birodalmának eszményi fellegvárba, melyet halomra dönt a legcsekélyebb fuvalom s a fellegvár összedülve, maga alá temeti lakóját.

Idealizmus: (növekedő hévvel) Hiába minden ellenvetésed. Mig te engem igyekezel kisebbiteni, hatalmamat szinte guny tárgyává alacsonyítod, nem beszélsz magadról. Te voltál az, ki büszkén birodalmadat emlegetted? Nos?

Realizmus: Szegény gyermek! Minek versenyezzünk egymással. Párhuzamosan — egymás mellett haladunk mi az élet utain, mit te elrontasz, azt nekem kell jóvá tennem s kik a te védelmed alatt nem ébrednek fel idejekorán s nem térnek át hozzám, azok kettőnk között vesznek el. A költő, kinek te ihletet adsz, nem ébred fel soha.

Megértetlenül, kikacagva, elpusztul az élet tengerében. Az ábrándos ifju, kinek te tömteled tele fejét a legbálgabb reményekkel, talán nem tér át hozzám soha; elvesz, elpusztul, mert nem tudja mi az élet? Nem ismeri azt a rettenetes hajsztát a lét után, mit az emberek folytatnak s szintén kettőnk szemeláttára pusztul el. A leányka, kinek szívében megőrizted tisztaságát, ki vakon bizik mindenkiiben, ábrándjaiban a legközönségesebb embert teszi meg imádata tárgyává; nem ismeri annak fekete lelkét, ravasz fondorlatait, távol áll a tucat emberek közönséges gondolat világától, hirtől sem ismeri a bűnös tiltott szerelmet, vak bizalmában enged a csábitásnak s aztán — angyal lesz belőle a fényes menyországban. Higyj nekem gyermekem, az élet rut, az emberek álnokok s csak az

tudja magát közöttük felszinen tartani, ki nyitott szemmel, éber figyelemmel él közöttük. Azok a szerencsétlenek, kiket a te rózsaszínű fátyolod tesz vakká, tehetetlenek az én hiveim karmai között, hiába küzdenek, az igaz boldogságot hirtől sem fogják sohasem ismerni. Gyengék, hogy fájdalmat tudjanak elviselni, ébredésük szörnyű zuhanás s a csalódás, mely biztos osztályrészük, nyitott koporsó, mely örökké feléjük tátong.

Idealizmus. Borzalmas amit beszélsz! Megölöd a magamba vetett hitet. (Határozottan). De nem! Bármint legyen, az idealista kétségtelenül boldog a maga világában. Nincs mi undort keltsen lelkében az élet iránt, a lét posványát ringó hullámu, kristálytisza vizü tónak látja, védő szárnyaim megőrzik attól, hogy magával sodorja az emberek árja, mi rossz, förtelmes van a világon, azt szépnek látja, képzelő tehetsége a porban csuszó féregből is hatalmas óriást varázsol, ellenségeiben barátot lát, szerelmében dicső, nagy, magasztos és boldog, végtelenül boldog. A nap sugara, a csermely csörgedezése, a folyó mormolása, a fák leveleinek halk susogása mind-mind gyönyör az ő számára, mert érzékeny lelke megérti a természet hangját s hidd el nekem, boldogok az én hiveim, nincs köztük olyan, ki két életet is át ne élne!

Győzedelmesen fénylettek az Idealizmus szemei e szóáradat után, arca szinte átszellemlt, midőn a szent meggyőződés hangján

Holttestét a közelben dolgozó atya fogta ki. *Gross Péter*, a mohácsi Rosenthal-féle téglagyárban alkalmazott munkás lósztatás közben szintén a Dunába esett és belehalt. Holttestét a bezdáni határban fogták ki.

— (**A vasvilla.**) Sokszor szerepel a bíróság előtt a vasvilla, mint bűnjelvény, melyel nem egyszer simogatják meg egymást a haragos mezei munkások. A báttaszéki határban is ezzel a fegyverrel argumentált a napokban Mayer György báttaszéki lakos, a ki régi haragosával, Wolf Jánossal találkozott össze, a kit úgy megszurkált, hogy napokig feküdt bele.

— (**Az égitestek távolsága.**) Ha a csillagászok meg is mondják kilométerekben, mérföldekben, hogy ez vagy az a csillag, bolygó, milyen távolságra van egymástól, vagy földünkől, azért fogalmat még sem igen alkotunk magunknak ezekről a távolságokról. A tudósok mindenképpen meg akarják könnyíteni fantáziánknak a munkáját és segítségül hívják például az elektromosságot. Az elektromos áram, amelynek a gyorsasága tudvalevőleg akkora, hogy egy perc alatt körül futhatja földünket, a holdhoz is eljutna egy perc alatt, ha tudniillik vezetékekkel volnánk összekötve a holddal. A napba éppen nyolc perc alatt érne el az elektromos áram, míg az első álló csillaghoz körülbelül esztendő alatt juthatna csak el, de vannak olyan csillagok is, ahol még mai napig sem tudhatták volna meg az ott lakók, ha vannak ilyenek, hogy Amerikát fölfedezték s ha erről rögtön táviratot adhattak volna is fel itt a földön.

— (**A tréfa-házasság.**) Angol lapok írják a következő esetet: Egy londoni gazdag ügyvéd céltalan nyári utazgatásai közben a többi közt elvetődött Skóciába, a regényes fekvésű Roshirebe is. Itt csakhamar beleszeretett egy gyönyörű fiatal tanítónőbe, ki azonban nem viszonzta érzelmeit. Hogy a nagyon is heves udvarlót lehetőleg távolítsa, egy jegygyűrűt hordott az ujján, melyet a külföldön lakó másik tisztelőjétől kapott. Az ügyvédet azonban ez el nem riasztotta s csak annál inkább igyekezett a leányt elhalmozni gyöngédsége jeleivel. Ennyi kitartás által meg-

vetette oda replikáját, míg a Realizmus bágyadt mosolylyal, csak helyeslőleg bólintott, mintha azt akarta volna mondani:

»Szegény gyermek; szánlak tudatlanságodért.« E pillanatban lövés dördült a sötét erdőben.

— Valaki agyonlőtte magát! — szolt egykedvűen a Realizmus, míg az Idealizmus halálsápadt arccal, remegve sietett a hely felé, ahonnan a dőrej hallatszott.

Alig néhány lépést mentek, midőn egy halvány arcú, magas homloku ifjura bukkan-
tak, kinek szívéből lassan gördültek alá a vércsöppek, megüvegesedett szemei áhitattal meredtek égnék.

— Az én költőm! — sikoltott az idealizmus s alétan rogyott az ifju kihült teteme mellé.

A Realizmus mély szánalommal emelte fel a gyémánt koronás, megtört alakot s kezét vállára téve vigasztalólag szólott hozzá:

— Ne sirj gyermekem! Ki tudja hány ember kezében villan meg e pillanatban a gyilkos fegyver csöve, hányak azok közül, kinek szemei elé te varázsoltál rózsaszínű fátyolt, kiket te áldottál meg átkos vaksággal!

Eddig szól Méltóságos asszonyom a történet s most mondja: érdemes idealistának lenni?

Horkai Elemér.

hatva, a miss kissé nyájasabb lett, de házasságra mégsem nyújtott reményt. Nemrég a plébánián jöttek össze egy nagy theatárságban. A szép skót hölgy nagyon jó hangulatban volt, kissé nagyon is pajkos, a londoni ügyvéd pedig nagyon is udvarias és elhatározta, hogy a leányt mindenképp meghódítja. A plébános nem volt otthon s fiatal, vig káplánja egy valóságos komplotra engedte magát rábeszélni. A tanítónőnek azt az ajánlatot tette, hogy eskedtesse magát össze sebtiben az ügyvéddel. A leány tréfának véve a dolgot, beleegyezett. Ünnepléses pozitúrába helyezkedtek, a szokásos kérdésre megadták a feleleteket s ezzel tovább folyt a társalgás. Másnap az ügyvéd Londonba utazott, csinos házát bérelt a maga és neje számára, intézkedett, hogy elegánsan beburorozzák s aztán saját yachtján utra kelt, hogy szive választottját magával hozza. A fiatal hölgy azonban egyáltalán nem akarta őt férjeül elismerni. A mint bebizonyították, hogy házassága jogerősen meg van kötve, egészen kétségbeesett. Még azon este eltűnt a faluból s a szerencsétlen ügyvéd most hasztalan keresi nyomát az oly különös módon szerzett s ismét elvesztett házastársnak.

— (**A javithatatlan.**) Már többször állott lopás miatt a bíróság előtt *Gyurita* István szegzárdi suhanc, a ki újra lopott, pedig most is vizsgálat alatt állott azon lopásért, melyet csak pár héttel ezelőtt követett el Szegzárdon özv. *Urtykáné* házában, a hol a pincéből több üveg finom bort emelt el. A javithatatlan tolvaj *Leopold* Károly szegzárdi bornagykereskedő 60 frtos téli kabátját lopta ki déli 12 órakor a folyosójáról és azt *Landauer* Géza szegzárdi ószeresnek adta el potom 3 frt 20 krért. A csendőrség a fiatal tolvajt csakhamar elfogta és átadta az ügyészségnek.

— (**Megszökött ügynök.**) A napokban beállított a mohácsi járás főszolgabírájához egy idegen fiatal ember; állás után kérdezősködött és elkérte a közigazgatási szaklapot, a melyben ilyenmő pályázatok szoktak megjelenni; azt átnézte s aztán elment. Másnap távirat érkezett Pécsről a rendőrfőkapitánytól, a ki *Elefánt* Mór, 25 éves ügynököt azért, mert Pécsről 120 frt ellopása után megszökött, kérte letartóztatni. A főszolgabírói hivatal egyik alkalmazottja előtt a távirat megérkezése után úgy rémlett, mintha az ott járt fiatal ember Elefántnak mutatta volna be magát. A főszolgabíró megindította a vizsgálatot, a melynek eredménye az, hogy a szóban forgó egyén Mohácsról hajón ismét elutazott. A nyomozás tovább folyik.

— (**Égő kocsí.**) *Misser* István őcsényi gazda a határban gabona hordással volt elfoglalva, s a mint egy szekér gabonát a kazalhoz akart szállítani, az kigyulladt s már lángokban állott, mikor *Misser* észrevette. A megrémült ember segítségére többen összefutottak, s nagy nehezen a lovakat megmentették, de a gabona a kocsival együtt elégett. A vizsgálat kiderítette, hogy a veszedelmet maga a gazda okozta, ki elég könnyelműen pipázott munkaközben, s ekkor hullott egy szikra a kocsira a felrakott buzakévékbe.

— (**Megszúrt munkás.**) Éveken át hiven szolgálta munkás két kezével *Kántor* József a vasutat Dombóváron. Nem is volt soha baja senkivel. Csak mióta feljebbvalót cserélt. Itt is, ott is elejtett pár szót, mely épen elég volt arra, hogy az új raktárost méltatlan bánásmóddal, igazságtalansággal vádolja. De hát semmi sem marad titokban és

bizonyára az ő egyszerű parasztlogikája sem maradt az. Valaki besugta. Azután a viszonyok is változtak — az ő vesztére. Tele volt ugyanis már a lelke keserűséggel. Balgaságában főnökének is megtagadta az engedelmességet, ki aztán elbocsájtotta őt a szolgálatából. Ez aztán teljesen megingatta lelkének egyensúlyát. Mindenért az új raktárost okozta, ki most kenyerétől is megfosztotta. Azután elkezdett inni, hogy keserűségét borba fojtsa. De nem maradt anyiban, fellázadt igazságérzete bosszút lihegett — és a raktárost megölésével fenyegette. Ez nem vette tréfának a fenyegetést és a csendőrséget értesítette. Két csendőr el is ment érte a vendéglőbe, hogy őt felelősségre vonja az életveszélyes fenyegetésért. Nagy ügygyel-bajjal sikerült nekik a részeg embert a városházáig kísélni, de itt fellázadt a csendőrök ellen is és midőn *Bertók* Mihály csendőr megakartta őt vasalni, egyik kezével megragadta a csendőr torkát, másikkal fegyverét. A mellette álló *Halbich* János csendőr erre — megtámadva látva társát — fegyverével oldalba szúrta. Most a kórházban fekszik, hogy ha felgyógyul, hatóság elleni erőszakért vonják felelősségre.

— (**Eltűnt siketnéma.**) *Domonyik* Sándor, 1871. évben Duna-Földváron született siketnéma, mult hó 19-én lakásáról eltávozott s a mai napig vissza nem tért. A paksi főszolgabíró tehát felkéri a hazai rendőrhatóságokat, hogy nevezett hatóságuk területén nyomoztassák és feltalálás esetén hivatalát értesítsék. Személyleírása a következő: termete magas, arca hosszukás, szeme barna, szemöldöke barna, orra, szája rendes, haja gesztenyebarna, fogai épek, szakálla borotvált, bajusza barna; különös ismertető jelei: siketnéma, egyik lábán az alszárou harapás sebhely, másik lábán pedig lábfeje nagyon nyerges. Eltűnése idejében csinvat nadrágot, kopott, barna kabátot, fekete, keskenyszélű puha kalapot, lábán kopott, ferdesarku cugos cipőt viselt.

— (**Huzonót év után.**) *Dvorzsák* János apostoli főjegyző, pápai praelatus, ki folyó hó 16-án tartja ezüstmiséjét Kocsolán, — mint kocsolai tudósítónk írja — ennek emlékére szép ajándékkal lepte meg a kocsolaiakat. Ugyanis 290 drb. királyunk arcképével diszitett füzetet és Bolanden egy kis munkáját magyar családok részére, német nyelvűek részére 229 drb. uralkodónk felszázados jubileumi arcképét és »Marien-Lieder« c. kiadványt, végre 322 iskolás gyermek részére Váci »Gyászhangok« c. munkáját küldte meg az előjáróság címére kiosztás végett.

— (**Rácáfoltak a levelibékára.**) A néphit tudvalevőleg azt tartja, hogy a levelibéka a legjobb időjós. Egy német zoológus most alaposan megcáfolta ezt a babonát s kimutatta, hogy a békának halavány sejtelmé sincs az idő változásáról. Több levelibékát és egy kis létrát tett egy edénybe. A létrának tiz foka alulról fölfelé számmal volt jelölve. A fokok számát mindig megszorozta a rajta ülő békák számával s az eredményt gondosan följegyezte. Mindennap őt ilyen följegyzést csinált s ebből kiszámította a napi közép számot. Ebből a számból látható volt a levelibékák viselkedése. Az így keletkezett béka-barometrumot összehasonlította a légnyomással és az időjárással. Nyolcvanhat napig tartott a megfigyelés, s ez alatt huszonhatszor esett az eső, de a béka-barometrum tizszer alacsonyban és tizenhatszor magasban állott, a mi azt jelenti, hogy a békák huszonhat esős napon többször mutattak jó időt, mint rosszszat. E szerint az esőnek semmi hatása sincsen a levelibékák viselkedésére. Az a fölfogás, hogy a levelibékák nedves időben alacsonyabb helyen tartózkodnak, mint száraz időben,

szintén nem állhat meg, mert 51 napon ugyan szabályszerűen viselkedtek, de harmincöt napon nem.

— **(Himen statisztikája.)** Junius havában a magyar birodalomban 11.684 házasságot kötöttek, a mely számból Horvát-Szlavonországra 995 házasság esik. Csupán a magyar anyaországban kötött 10.689 házasságot véve szemügyre, azt látjuk, hogy aránylagosan a legtöbb házasságot a Tiszán innen kötötték, a legkevesebbet pedig a Dunántul. A vármegyék közül Ugocsa mutatja a legmagasabb arányszámot, a legalacsonyabbat pedig Kis-Küküllő tünteti fel. A városi törvényhatóságok között Marosvásárhely áll az első helyen, az utolsón Kecskemét. A magyar birodalomban juniusban 1287 vegyes házasságot kötöttek. Ebből Horvát-Szlavonországra mindössze 29 vegyes házasság esik. A keresztényszidó házasságok összes száma 29, ebből 13 esetben keresztény nőlegény vett el zsidó lányt, 16 esetben pedig keresztény lány lépett zsidó nőlegénnyel házasságra. A magyar anyaországban 1258 vegyes házasság 17%-ában (210 esetben) jött létre megegyezés, még pedig 108 esetben az apa, 102 esetben az anya vallása javára. A legtöbb megegyezés, számszerint 134, a romai katolikus vallásnak kedvez, a református fél javára 34, az ágostaiéra 20, a görögkatolikuséra 13, a görögkeletiére 7 megegyezés létesült. A 29 keresztényszidó házasság közül 11 esetben létesült megegyezés, 9 esetben a keresztény, 2 esetben a zsidó fél javára.

— **(Kenyerlopás.)** A tolvajlásnak egy eddig ki nem derített módjával gazdaggott meg a bűnügyek krónikája. Huzamosb idő óta vette már észre *Körös* Ádám dombóvári kereskedő és pékmester, hogy a sütés végett oda küldött kenyerek közül naponta 2—3 hiányzik. Hiába törte fejét, a kenyerek eltűnésének módjára nem jött rá. Így eddig már vagy 20 kenyér árát kellett a feleknek megtérítenie. Csudálatos, hogy a tolvajt éppen a kenyérsüttető felek egyikében kell sejtetni, ki mikor kenyérét elviszi, 1—2 kenyérral többet visz magával. Az éberebb ellenőrzés talán majd rajta kapja egyszer a kenyértolvajt.

— **(A beteg ország.)** Magyarországon junius havában a gümőkórnak 5.595, a torokgyiknak 554, a kanyarónak 780, a szamárhurutnak 581, a vörhenynek 684, a hasi hagymáznak 349 halottja volt. E számokból, a melyek mindegyike az előző hónapoz képest csökkenést mutat, Horvát-Szlavonországra 659 gümőkórban, 54 vörhenyben és 51 hasi hagymáznak elhalt egyén esik. A mi magát a magyar anyaországot illeti, a gümőkórnak legtöbb halottja (990) a Duna-Tisza között volt (magában Budapesten 239); a legkevesebb (502) a Tiszán innen. A torokgyik legtöbb áldozatot (106-ot) a Dunán innen szedett, a legkevesebbet (27-et) a Tisza-Maros szögén. A kanyaró legerősebben a Dunán inneni megyékben pusztított, a hol 273 halottja volt, míg a Tisza-Maros szögén csak 38. Szamárhurutban legtöbb (97-en) a Dunán inneni megyékben haltak el, a legkevesebben (22-en) a Tisza-Maros szögén és a Duna-Tisza között 29-en. A vörheny legtöbb halálozást (129-et) a Duna-Tisza között és (123-at) a Tisza-Maros szögén okozott, a legkevesebbet (41-et) Erdélyben. A veszettségnek junius hónapban 6 áldozata akadt.

— **(Népgyűlés a házbérkrajcár ellen.)** Tegnap délelőtt 9 órakor tartotta meg a helybeli szociáldemokrata párt a házbérkrajcáradó ellen hirdett népgyűlését. Vagy háromszáz ember gyűlt össze a gyár-utca 7. szám alatti egyleti helyiség udvarán a gyűlésre, melynek elnöke *Ferenci* Ferenc, jegyzője pedig *Graits* István volt. Szónokok voltak *Szabó* József, *Végh* József és *Horváth* József s mindannyian erősen támadták a városi Tanácsot és a városatyákat, kik a népet folyton új és új teherrel terhelik. Beszéltek a munkahiányról is s arról, hogy munkahiány idején a hivatalos körök nem bírnak a népnek munkát adni. Emlgettek ezután holmi szóbeszédet is egynémely tisztviselők visszaéléseiről, miket azok a városi napszamosok ellenében elkövetnek. Ez ellen — reméljük — a megrágalmazottak törvényes uton fognak elégtételt kérni, mert magukon száradni ily állításokat hagyni nem szabad. A gyűlés határozati indítványt fogadott el végül, mely szerint kérvényben fogják a városi Tanácsot kérni, hogy házbérkrajcár adót ne kelljen fizetni. A népgyűlésen *Rónaky* Ignác rendőrkapitány képviselte a hatóságot. A népgyűlés tizenegy óra után végetért.

— **(Fekete hymenhir.)** Lobengula herceg, a londoni Earl Court kiállítás kafferfalujának fekete parancsnoka, legközelebb egy fehér hölgygel fog az oltár elé lépni. Lobengula király fia, megbizta titkárát, tudassa az összes érdekeltekkel, hogy ő a Mátyástemplomban esküdni készül. Menyasszonya, *Kate Jewel*, szeptember óta ismeri a herceget, akit akkor Blomfonteinben, teljes harci felszerelésben látott és azonnal beleszeretett. Blomfonteinben a fekete hercegnek nagy földbirtoka van, melyen a feleségével együtt fognak gazdálkodni. *Miss Jewel* zsidó származású, egy elhalt bányamérnök leánya és 21 éves. A nőlegény 24 éves. *Miss Jewel* dúsgazdag és rokonai nagy ellenzése dacára is felesége akar lenni a fekete Lobengulának, akibe annyira szerelmes, hogy áthajózta érte az óceánt, csak hogy őt Londonban is láthassa. A fekete herceg származása dacára is igen művelt fiatalember, négy nyelven beszél, kívülről tudja, hogy mit kíván a művelt társalgó és ami fő, nemsokára kikeresztelkedik.

— **(Halálozás.)** *Rupp* Anna, életének 51-ik évében, tegnap délután meghalt. Temetése holnap (kedden) délután félöt órakor lesz a nyil-utca 5 szám alatti házból a budaikülvárosi temetőbe. Az engesztelő misét szerdán reggel 8 órakor tartják lelkiüdvéért a székesegyház Corpus Christi kápolnájában.

— **(Automobil-düh.)** Newportban, az amerikai gazdagok elegans fürdőhelyén, egy idő óta kitört az automobil-düh. Soká tartott egy kicsit, de most a divatos yankeeszépségek is szenvedélyes hívei lettek a gépkocsi-sportnak. A milliomos hölgyecskék nagy buzgósággal gyakorolják magukat a gummikereken nesztele nélkül tovasikló autók kormányzásában és ezzel divatba jöttek a kacéran fölcicomázott párisi automobil-kosztümök, melyek közül néhánynak a színárnyalata oly rítkó, hogy a pipacsok elbujhatnak mögötte. Automobilvörös a most divatos szín Newportban. Az új sport, hála Istennek, elég költséges is és az exkluzív hajlamu amerikai plutokraták nem lesznek kitéve annak, hogy mint a kerékpározás, ez is csakhamar általános lesz. Mert egy teljes automobil berendezés egész vagyonba kerül és akárhány, kissé fősvényebbhajlamu milliomosapa is elsápad, ha meghallja, hogy a kis villamos hintó, melyet leánya vagy neje megszerezni óhajt, mibe kerül. Így tehát az automobilizmus egyelőre uri sport marad, már amennyiben t. i. az az ur, akinek pénze van.

— **(Adomány a gazdasági egyesületnek.)** A megyei gazdasági egyesület választmánya felhívta a megyebeli uradalmakat, hogy a szegedi országos mezőgazdasági kiállításon az egyesületnek részvételét adományokkal mozdítsák elő. E felhívásnak máris megvan a maga eredménye, a mennyiben *Frigyes* főherceg uradalma ötven forintot küldött e célra az egyesületnek.

— **(Csendőrségszemle.)** Várbogya; *Bogyay* Vince csendőrszázados, a pécsi csendőrszárny parancsnoka, parancsnoki szemle tartása végett elutazott. A szárnyparancsnok a megyebeli szakaszok fölött tart szemlét.

— **(Egy millió közúti vasúti jegy.)** Drezdában a minap elég sajtóságos fogadás dőlt el. Egyik este a mult esztendőben egy *Schäckel* nevű korcsmárosnak az ivójában néhány tehető polgár, hogy hogynem, arról kezdett beszélni, hogy mennyi idő alatt lehetne egy millió drezdai lovasúti és villamvasúti jegyet összegyűjteni. Abban állapotok meg, hogy háromnegyed esztendő alatt lehetetlen ennyi jegyet összeremteni. A beszélgetésre a korcsmáros is figyelmesé lett, ő meg kijelentette, hogy igenis lehet háromertály esztendő alatt egy millió jegyet összegyűjteni. Az egyik polgár megmaradt a mellett, hogy nem lehet és fogadott ötszáz márkába. A fogadást a korcsmáros nyerte meg, a millió vasúti jegy szépen ezrével összecsomagolva megtekinthető borházának a tornácán. Bizony ugyancsak nagy apparátus hordta össze ezt a sok bilétát. Ahány jóbarátja, ismerőse volt a korcsmárosnak, az mind hordta neki a jegyet. A város minden részében szervezték a gyűjtőállomásokat. Maguk a vasúti hivatalnokok százezer jegyet gyűjtöttek, egy páholynitogató tiz suhancot foglalkoztatott, akik minden este beszállították az összegyűjtött anyagot s megkapták a maguk néhány fillér jutalmát. A korcsmáros a nyert összeget jótékony célra adományozta s a városban általános volt az öröm, hogy a fogadást megnyerte.

— **(Érdekes pár.)** Gladbachban, Poroszországban egy 19 éves munkás engedélyt kért az igazságügyminisztertől, hogy nőül vehesse a kedvesét, egy 32 éves leányt. A folyamodása mellett azt hozta fel okul, hogy már három gyermekük van, a kik közül az első már akkor megszületett, a mikor a szerelmes szívű ifju még csak 15 éves volt. A nagy korkülönbségre tekintettel az igazságügyminiszter nem adta meg a házassági engedélyt; egy év mulva azonban, amikor a fiu husz éves lesz, már miniszteri engedély nélkül is nőül veheti a kedvesét.

— **(Tolnamegye közgyűlése.)** Szegzárdon tegnapelőtt tartotta Tolnavármegye *Széchenyi* Sándor gróf főispán elnöklésével rendes nyári közgyűlését, a melyen a vármegye közönsége üdvözölte *Tihanyi* Domokost abból az alkalomból, hogy 25 év óta tanfelügyelője a vármegyének. Tárgyalták a tolnavármegyei muzeum építésének ügyét is. A vármegye — nem számítva a már adott 3 ezer frtnyi összeget — az építésre kilencezer forintot szavazott meg. Ezenkívül küldöttség kéri meg majd a közoktatásügyi minisztert, hogy az építésre saját tárcája terhére huszezer forintot utalványozzon. A belügyminisztertől 40.000 forint segítséget kérnek, mert a vármegyei levéltár a mostani székházban már el nem fér s ezért az emelendő muzeumi épületben akarják elhelyezni. A borhamisítás ügyében felírnak a miniszterhez, hogy a kereskedőknek törkölybor forgalomba hozását s s egyáltalán törkölynek külföldről való behozatalát tiltsa el s így a vármegyezség lejártá után az olaszországi borvámot emelje föl. A Petőfi-társaság megkeresésére a Petőfi-házra gyűjtést indítanak. Az 1897—1898. évi közúti számadást jóváhagyták. A költségvetési hiány pótlására a magyarosítási alapból 56.000

írt kölcsönt vesznek fel hat százalékos kamatra, huszezer forintot pedig a két szegzárdi takarékpénztártól.

— **(Véres mulatság.)** Kisközszegen véres mulatság volt tegnap. Mint levelezőnk sürgönyzi, az ottani korcsmában mulatság közben veszekedés támadt, melyet a csendőrök közbelépése tudott csak félbeszakítani. Eközben Kolubács György nevű fiatal legény ellenszolgált a csendőröknek és *Kugl* Mihály csendőrre késsel rohant rá. A csendőr önvédelemből kénytelen volt fegyverét használni és szuronyával a támadó legény jobb karját megszurta. A seb azonban könnyű testisértés jellegével bír és egyáltalán nem veszedelmes. A vizsgálatot az ügyben *Rozsnyay* Béla, csendőrfőhadnagy, mohácsi szakaszparancsnok vezeti.

— **(Hűtlen cseléd.)** *Stein* Margit nagyharsányi lakosnőhöz szolgálatba állt a napokban egy fiatal leányzó, ki még mielőtt megmondta volna szolgatadójának igazi nevét és illetőségi helyét, már meg is lopta azt. Ellopott ugyanis asszonya fiókjából mindjárt az első este tizenkét forintot és azzal megszökött. A hűtlen cselédet most keresik.

— **(Mennek az ötvenkettések.)** Holnap reggel az 52-dik gyalogezred a nagygyakorlatra indul. Az ezred Szegzárdon fogja tartani az ezredgyakorlatokat, hová a Bpsten állomásozó 1. és 2-ik zászlóalj, valamint az ezredtörzs hajókon érkezik. A pécsi 3-dik zászlóalj gyalog megy Szegzárdra s oda szerdán érkezik meg. Az ezred 3 zászlóalja és törzse a tartalékosokkal együtt 60 tisztből, 1200 főnyi legénységből és 25 lóából áll. Az ezred zenekara is lemegy Budapestről Szegzárdra és térzenéket fog tartani. A király születésnapját pénteken diszszemplével és tábormisével fogja megünnepelni az ezred, mely 22-én megy Kölesdre, onnan Gyönkre és fel a nagy hadgyakorlatokra.

— **(Csalás az irgalom nevében.)** Pár nap óta a külvárosi házakban egy ember járt kéregetni, ki beteg felesége és gyermekei számára viseltes ruhákat kért mindenütt, a hol megfordult. A ruhákat azután eladta és bevitték a rendőrségre. Mivel nem idevaló, ki fogják toloncolni, bárha előbb igazi nevét és illetőségét is meg kell állapítani, mert nagy a gyanu, hogy nem mondja meg erre nézve sem az igazságot.

— **(Karasiera.)** Ne tessék azt hinni, hogy ez holmi afrikai falu. Ó nem. »Karasiera« teljesen magyar név, vagy legalább is magyar név helyett használják, ha nem is a földrajzban, hanem egy — hivatalos pecséten. A *Karasica* társulat pecsétje ugyanis »Alsó Karasieravölgyi vízlecsapoló társulat« feliratot visel és látunk hivatalos hirdetések is ily elhibázott címmel. Hát ha már a német vésnők nem tudta elolvasni a *Karasica* nevet, mikor a pecsétet készítette, akkor legalább a társulat elnöksége vehetne magának annyi fáradságot, hogy a *Karasierát* kikorrigáltatná *Karasicára*!

— **(Mulatságok.)** A pécsi *Polgári Kaszinó* saját helyiségében igen jól sikerült estélyt rendezett tagjai és azok családtagjai számára szombaton este. A kaszinó kerthelyiségében kedélyesen eltöltött vacsora közben a *Polgári Daloskör* énekelt *Vész* Albert karnagy vezetése alatt népdalokat, a tőle már megszokott hévvel és precizitással. Majd tánc

volt, mely a kora reggeli órákig eltartott. A pécsi *Kath. Legényegylet* pedig tegnap este rendezett jól sikerült nyári estélyt. Az egyletnek lampionokkal diszitett kerthelyiségében folyt le a mulatság, melyet konfetti és serpentin-dobálás élénkített. A tánc itt a legkedélyesebb hangulatban tartott a késő éjjeli órákig. Korodi zenéje mellett a négyeseket 60 pár táncolta. Szünetek alatt az egyleti dalárda igen szép darabokat énekelt *Derlik* Fülöp karmester vezetése alatt, valamint az egyesület tagjai sikerült szavakat adtak elő. Felülfizettek: dr. Igaz Béla, Virág Ferenc, Szakóvics Ottó 80—80 kr., Hannuy Ferenc 70 kr., N. N. 20, N. N. 20 kr., a pécsi önkéntes tűzoltó-testület 1 frt. Fogadják az ifjuság hálás köszönetét.

— **(Jubileumi ajándékok.)** *Dömmel* Nándor, pécsi festőnek ötvenéves jubileumáról már megemlékeztünk. A jubiléumot tegnap délelőtt küldöttségileg keresték fel a helybeli festők, kik egy ezüst serleget nyújtottak át neki jubileuma emlékeül. Az ezüst serlegbe be van vésve az alkalom és az ajándékozók nevei. Gyermekei a jubiléumnak az ezüst serleghez egy aranyozott ezüst emlékéllványt ajándékoztak, melynek remek kivitele *Schönwald* ékszerészt dicséri. A jubiléumot apaca leánya egy selyemfestésű emléklappal lepte meg. Mindez ajándékokat szépen sikerült családi ünnep keretében adták át a jubiléumnak.

— **(A királyról.)** A tegnapi nap érdekes forduló királyunk uralkodásában. Mától kezdve *Ferenc József* uralkodik Magyarországnak eddigi királyai közül a leghuzamosabb idő óta. Eddig *Zsigmond* király volt a magyar királyok doyenje, 1387. március 31-től 1437. december 9-éig, tehát 50 évig, 8 hónapig és 9 napig uralkodott. Ezt az időtartamot a mai nappal *Ferenc József* király, a ki 1848-ban lett uralkodó s így ötven év, nyolc hó és tiz nap óta uralkodik, meghaladta. E hosszú idő alatt a sorscsapások legnehezebbjei súlyosodtak I. *Ferenc József* felkent fejére, de ő volt az azért, a ki példát mutatott arra, hogy a fejedelmeknek első gondja, hivatása a népeinek boldogságára való törekvés.

— **(Porok.)** Azokról a különféle porokról van szó, amiket a gyöngéledő emberek orvosi utasítás szerint leginkább ostyában vesznek be. Ezeket az orvosságokat a gyógyszerházakban a legrégebb időtől kezdve igen kezdetleges uton juttatták a papirostopokba. A gyógyszerészed ugyanis a már összehajtott papirostopokba bejuttatja a minek következtében a tok szája kinyílt s a port könnyű szerrel magába fogadta. Vagy félesztendővel ezelőtt a belügyminiszteriában arra a föltedezésre jutottak, hogy az ilyen szájjal történő befúvás az egészségügyi követelményeknek meg nem felel. Elrendelték tehát, hogy a porok befogadására szánt papirostopok száját géppel kell megnyitni. A mint ez a renDELETE megjelent, hamarosan elkészültek a külföldi befúvógépek, a melyeknek alkalmazása meg is történt. A gyógyszerész-egyesület ezt a renDELETE nem valami nagy örömmel fogadta s mindjárt azzal a kéréssel fordult a miniszteriumhoz, hogy a gépek beszerzési költségére való tekintetből a porok árát a gyógyszerészek fölemelhessék. A kérvénynek természetesen semmi foganatja sem volt, mert a belügyminiszter nem engedte meg, hogy a poralakban kiadott orvosságot drágábban adhassák. És hogy nem engedte meg, nagyon helyesen tette, mert ezek a gépek, a melyek most már nélkülözhetlenek, 5—10 frtéért is megkaphatók s így a gyógy-

szerészek évi kiadása ez alapon évenként 30—35 krajcárra rug, mert a gépbe ölt tőkének a kamatja ennyi. Mindenki könnyen elképzelheti most már, hogy az esetben, ha a miniszter a porok árának fölemelését megengedi, mihaszonnal járt volna a nagyobb gyógyszerházakra ez a gép, amit egynemely helyen aranyból is készíthettek volna.

Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt szerdán este jelenik meg.

Művészet, irodalom.

○ **Megszűnt lap.** A „*Baranya*“ című mohácsi lap kétévi pályafutás után megszűnt. Mohácson most már csak egy lap van, a »Mohács és Vidéke«, mely *Margittai* Péter szerkesztésében kitartással szolgálja már évek óta Mohács közügyeit.

○ **Tiszayék Egerben.** *Tiszay* Dezső, a pécsi Nemzeti színház igazgatója, társulatával ma kezdi meg előadásait Egerben. *Tiszayék* Egerben szeptember végéig lesznek s onnan jön a társulat téli állomáshelyére, Pécsre.

○ **Vörösek és feketék.** *Cherbuliez* Victor ily című érdekes regényének második kötete is megjelent a Légrády testvérek »Legjobb könyvek« című regénytárában. *Cherbuliez* regénye ebben a részben már jóval érdekesebb s nem kis érdeklődést kelt a befejezés iránt. A kötet ára 50 kr. s a regény ugy a »Legjobb könyvek« kiadóhivatalában (Budapest, váci-körút 78.) mint minden könyvkereskedésben megszerezhető.

Törvénykezés.

§ **Agyonverte a barátját.** Lapunk múlt péntek esti számában ily cím alatt közöltük olvasóinkkal, hogy *Kresztits József* udvardi lakos az ottani korcsmában veszekedés közben oly súlyos sebet ejtett *Krupics János* szintén udvardi lakoson, hogy az a szenvedett sérülések folytán másnap meghalt. A pécsi kir. törvényszék a halált okozó súlyos testi sértés miatt felelősségre vont a *Kresztits Józsefet* s számos enyhítő körülmény tekintetbe vételével két és fél évi fegyházra ítélte.

§ **Gondnokság alá helyezés.** A szegzárdi kir. törvényszék közölte, hogy *Németh* Teréz simontornyai lakosnő elmebaj miatt gondnokság alá helyezettett.

§ **Megszűnt csőd.** A szegzárdi kir. törvényszék mint csődbíróság közzé teszi, hogy *Litner* Nándor kocsolai kereskedő ellen elrendelt csődöt a csődtömeg felosztása folytán megszüntette.

T a n ü g y.

(A csurgói áll. segély. ev. ref. főgimnáziumban a javítóvizsgálatok aug. 31-én reggel 8 órakor kezdődnek. A beiratások szept. 1—3-ig tartanak és pedig 1-én az I—III., 2-án a IV—VI. s 3-án a VII—VIII. oszt. tanulók iratnak be. Szept. 4-én lesz a tanév ünnepélyes megnyitása. Tandij egész évre 24 frt., új tanulóknak beírásdíj 3 frt., tanári nyugdíjra 3 frt., bebutorozási alapra 1 frt., könyvtári díj 1 frt., egészségügyi díj 1 frt., értesítőre 60 kr., bizonyítvány és bélyegdíj 1 frt 15 kr., köztartási díj 10 óra 62 frt., bentlakás — internatus — 10 óra 50 frt., mindezen díjaknak fele a beírástkor, fele febr. 1-én fizetendő.)

Közigazdaság.

□ **Állatjárványok.** A legújabb statisztikai kimutatás szerint *Baranyamegyében* az állatjárványok állása a következő: Veszétség: Lancsuk 1 u., összesen 1 község 1 u., Takonykór és bőrléreg: 1 u. Tenyészbenaság és hólyagos kiütés: Karancs 7 u., Laskó 2 u., Lipova 4 u., Pécsvárad 10 u., Szellő 11 u., összesen 5 község 34 u. Rühkór: N.-Kozár 2 u., összesen 1 község 2 u. Sertésorbánc: Áta 6 u., Babarc 8 u., Benge 4 u., Beremend 3 u., Birján 10 u., Egerág 11 u., Geresd 12 u., H.-Hetény 7 u., Kis-Bücsörd 14 u., Málom 7 u., M.-Soros 5 u., Mocsolád 8 u., Mohács 1 u. N.-Kozár 3 u., N.-Pall 12 u., Ozd 1 u., Rác-Petre 5 u., Sásd 11 u. Szajk 6 u., Szilágy 4 u., Szökéd 13 u., Vaiszló 1 u. Viszló 11 u., összesen 13 község, 180 udvar. Sertésvész: Beremend 1 u., Gerényes 6 u., Hidas 1 u., Kéménd 15., Lancsuk 1 u., Monosokor 1 u., Magyar-Mecske 1 u., Maráza 9 u., Orfű 19 u., Pécsvárad 5 u., Petárda 1 u., Rákos 1 u., Szilágy 1 u., Vasas 1 udvar, összesen 14 község. *Somogy megyében* lépfene 1 községben 1 udvarban, takonykór 10 községben 10 u., hólyagos kiütés 1 községben 1 u., rühkór 1 községben 1 u., sertésorbánc 4 községben 10 u. és sertésvész 30 községben uralkodik. *Tolnavármegyében* takonykór 1 községben 1 u., hólyagos kiütés 1 községben 8 u., sertésorbánc 2 községben 15 u., és sertésvész 26 községben konstatáltatott.

TÁVIRATOK.

— **Merénylet Dreyfus védője ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Rennesben ma reggel *Laborit*, Dreyfus egyik védőjét, mikor a tárgyalásra ment, hátba lötték. *Labori* súlyosan megsebesült. A merénylet Párisban leirhatatlan szenzációt keltett.

Labori harmadnagával gyalog ment a Lyceumba. *Egyszerre ketten hátulról rálőttek*, mire az veszedelmesen megsebesülve összerogyott. *Taunay*, a törvényszéki sajtó alelnöke éppen az utcán volt. Magánkívül rohant a tárgyalóterembe, kiáltva:

— Laborit meglőtték! Gyorsan orvost!

Laborit lakására vitték. Az egész város fel van háborodva.

A merénylők néhány nap óta gyanúsán viselkedtek. Laborit figyelmeztették is ezért, hogy vigyázzon. *Az orvosok szerint sebe aggasztó*; de remélik, hogy életben tartják. A golyó a két vállap között hatolt be; ugylátszik megakadt a husban.

Piquart és *Gast* üzöbe vették a merénylőket, de azok elmenekültek.

Mikor Dreyfust a tárgyalóterembe bevezették, az elnök kijelentette, hogy ha azok a tüntetések, melyek szombaton különösen a sajtó képviselőinek padjain lejátszódtak, ismétlődni fognak: habozás nélkül kiüriteti a termet és még a sajtó hírszolgálatát is lehetetlenné teszi.

Demange az ülés felfüggesztését kéri addig, míg hirt nem kapnak *Labori* állapotáról.

Az elnök sajnálkozását fejezi ki a merénylet fölött, mire a törvényszék visszavonul, hogy *Demange* kérelméről tanácskozzék.

Dreyfust azalatt kivették a teremből.

Szünet alatt *Demange* Laborihoz megy; a teremben azalatt nagy izgatottság volt. Heves szóváltás támadt különösen *Meyer* Arthur, a „Gaulois“ igazgatója és madame

Severin között. *Meyer* azt mondja, hogy a merényletért az összes újságírók felelősek, a mire madame *Severin* azt kiáltja: — Nem! Ön felelős mindenért, a mi történik!

Erre nagy láрма támadt, úgy hogy a csendőrség közbelépett és több embernek elvette a botját.

A nyugalom lassan helyreállván, egy-negyed hét órakor egy újságíró jött a terembe s azt jelentette, hogy *Labori állapota nem nagyon komoly. Demange* ugyancsak azt jelenti, hogy a seb nem nagyon komoly ugyan, de *Labori* a tárgyalásokban még sem vehet részt.

Demangeon kívül a prefectus és más magasrangú hivatalnokok tettek a nap folyamán látogatást *Laborinál*.

A merénylő üldözéséről a következő részleteket közlik Rennesből:

A merénylet pillanatában *Laborit* *Gast* és *Piquart* kísérték, kik üldözni kezdték a merénylőt. A merénylet szemtanuinak kiáltására több munkás, kik egy kövel megrakott hajó kirakodásával foglalkoztak, a tettesre rohant s egyikük megkísérelte őt elfogni, mire a merénylő revolverével fenyegette a munkást és ezt kiáltotta:

— Bocsássatok el; éppen most öltem meg Dreyfust.

A megriadt munkás futni engedte a merénylőt, ki futása közben később így kiáltott:

— Beleugrom a vízbe!

Azután a mezőkön keresztül futott és végül *Gast*, *Piquart* és rendőrök, kikhez csendőrök is csatlakoztak, körülkerítették. Valószínűleg hamarosan elfogják.

— **Dreyfus a haditörvényszék előtt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A mai tárgyalás *Mercier* kihallgatásával kezdődött. *Casimir-Perier* is a tanúk padján ült.

Mercier kijelenti az elnök kérdésére, hogy ragaszkodik ahhoz a nézetéhez, hogy *Esterházy nem szerzője a borderónak*. A bordero nem francia papiroson van írva és egy nagykövetség helyiségében akadtak rá.

Casimir-Perier kijelenti, hogy *Mercier* inszinuációira nem akar reflektálni; nem pedig azért, mivel a helyzet olyannyira szomorú drámai jellegű, hogy azt kiélelteni nem akarja.

— Uralkodni fogok önmagamon!

Ezután *Demange* védő intézett kérdéseket *Mercier*hez és *Casimir Perier*hez s a tárgyalást tovább folytatták.

Szól és elmondja, hogy *Mercier* sem az államfővel, sem alantasaival szemben a köteles tisztelettel nem adózott és főtörekvése volt az elnököt az ügybe belevonni, személyét gyanúsítani.

Mercier: Az elnököt azért vontam be a vitába, mert megesküdtem, hogy igazat mondom!

— **A tiltakozó liga.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban a hazafias liga 150 tagja elhatározta, hogy f. hó 15-én tüntető meetinget rendeznek, hogy *Derouledé* elfogatása ellen tiltakozzanak. Hivatalos jelentés szerint eddig csak kilenc letartóztatás történt, azonban a megindult vizsgálatból következőleg nagyszámu elfogatások várhatók. A szükséges intézkedések fogatosítottak, hogy *Guerien* a külvilággal ne érintkezhesék. A

vizvezeték csöveire vigyáznak és a telefon huzalokat elvágják. A kormány nem akarja a rendőrök életét veszélyeztetni, és ily módon reméli, hogy *Guerien* előbb-utóbb megadja magát.

Gouteref, *Sibrent* és *Pontveuxot* tegnap elfogták.

Délután érkezett párisi távirat szerint *Guerrin* még mindig be van zárkozva negyedik magával az egyesület házába. Az újságírók előtt, kiket bebocsájtottak, rámutatott a témérdek fegyverre és löporra, mondván:

— Ez biztosítja szabadságunkat. Drágán adjuk oda bőrünket.

— **Mercier vallomásának hatása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az antirevizionista lapok írják, hogy habár *Mercier* újabb adatokkal nem is szolgált, de véleményük szerint az ügynek technikai megvilágítása lesújtó hatást gyakorolt *Dreyfus*ra. A revizionista lapok ellenben azt írják, hogy *Mercier* csupán a lapokban már szellőztetett közleményekre szorított, és nem mint vádló lépett fel *Dreyfus* ellen, hanem inkább a saját személyének védelmére fektette a fősúlyt. A konzervatív és a mérsékelt lapok szerint, a tegnapi elfogatások a *Dreyfus*-ügyre nem lehetnek kedvező befolyással, a mennyiben a kedélyek már nagyon izgatottak. A radikális lapok dicsérik a kormány erélyét, de kívánatosnak tartják, hogy az ügygel mielőbb végezzen.

— **Az erélyes francia kormány.**

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A francia kormány a válságos pillanatokban ugyancsak tanujelét adja vasakarátának, a melyből nyilvánvaló, hogy egyedüli célja a hadseregben a köztársasági forma ellen megindított agitációnak véget vetni. A kormány ugyanis már régóta tisztában volt azzal, hogy a hadsereg egyes vezetői a *Dreyfus*-ügy leple alatt, élénk összeköttetésben állanak a hazafias liga tagjaival, kiknek főtörekvésük nem annyira a kormány, mint inkább a kormányforma megdöntése. A hazafias liga tagjai elhatározták, hogy a rennesi ügy tárgyalása alkalmából titkos vezérük *Mercier* által oly komplikációkat fognak előidézni, mely tervüket hivatva lesz előmozdítani. Azonban a franciák erélyes hadügyminisztere megmutatta, hogy őt készületlenül semmi sem találhatja, és épp szombaton midőn *Mercier* tanuinak a tárgyalás során meg kellett volna szólalniok, cinkostársai közül *Derouledé* és még 22 vezért elfogatott. Ez pénteken éjjel történt, szombat reggel értesült *Mercier* az elfogatásokról, és hogy ennek következtében tanuvallomása csakis ismert tényekre szorított, az már azért is természetesnek látszik, mivel most már nem hivatása az alérkölcös hirdetése, hanem inkább saját személyének védelmezése. Mert *Mercier* az életben egyszer igazat mondott, a midőn azt állította: Vagy én, vagy *Dreyfus* a bűnös. A fejlemények szavait megerősíteni fogják, mert mint hirlik *Mercier* elfogatása küszöbön áll.

— **A függetlenségi párt akciója.**

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A függetlenségi párt mindkét árnyalatához tartozó mindazon képviselők, kik a legutóbbi tüntetések alkalmából a fővárosban időztek, mint a „*Kel. Ért.*“ jelenti, legközelebb bizalmas tanácskozásokat fognak tartani azon módozatok megbeszélésére, melyekkel a párt akcióképességét, tekintet nélkül annak két részre való osztására fokozni lehetne. Nem valószínűtlen, hogy e tanácskozások eredménye befolyással lesz a párt belviszonyaira is. Ez értekezleten részt vesznek *Eötvös Károly*, *Barabás Béla*, *Hentaller Lajos*, *Lukács Gyula*, *Polczner Jenő*, *Kiss Albert*, *Horváth Ádám* és mások.

— **Megengedett pánszlávgyűlés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ismert pánszláv izgató, *Csulik Lajos* ev. lelkész a múlt hónapban Ó-Tura nyitramegyei községbe népgyűlést akart összehívni, melyet azonban a szolgabírói hivatal nem engedett meg, mivel a bemutatott tárgysorozatból és a be-

jelentett szónokok névsorából is kitetszett, hogy a gyűlés egybehívói a magyar állameszme és a törvényes rend ellen akarnak izgatni. A végzésben kiemelte a fősolgabírói hivatal, hogy Csulik Lajos általánosan ismert pánszláv izgató, ki a többi szónokokkal együtt a népgyűlésen esetleg hatósági beavatkozást tenne szükségessé, eltekintve attól, hogy Ó-Tura községének lakossága maga kérte a közrend érdekében a gyűlés betiltását. Az alispán helybenhagyta a végzést, a belügyminiszterium, a hová Csulik felfolyamodásával fordult, kijelentette, hogy a mennyiben a gyűlésen az állam eszméje ellen akarnának izgatni, a hatóság a gyűlést természetesen tudomásul nem veheti, de ha a népgyűlésen az általános választói jogról, az egyházi törvények, vagy a nemzetiségi törvény revíziója felett akarnának tanácskozni, a hatóság ezt meg fogja engedni. Mint a »Kel. Ért.« jelenti, a népgyűlés legközelebb Ó-Turán meg is fog tartatni.

Szerkesztői üzenetek.

K. A. Ha az a kereskedő megsértette, jelentse fel a járásbírósnál. Ott majd megantitják mőresre.

Bányász. — Nagyon sok dolgunk lenne, ha mi annak a »jól értesült« lapnak összes tévedéseit korrigálni akarnók. Az a közlemény nem oly nagy dolog, hogy azt külön cikkben helyreigazítani érdemes lenne.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

PÉCSETT,
Apáca-utca 2. szám alatt,
a Takarékpénztár új palotájában
Fehér Béla
legjobb hírnévnek örvendő butor raktárában
megl. pő olcsó árak mellett
vásárolhatók a legszebb és legjobb készítményű
asztalos és kárpitos
Butorok,

ugyszintén

teljes lakásberendezések, tükrök, képek, nádszékek, vasbutorok, gyermekkocsik és esztergályos áruk.

Teljes berendezéseknél és nagyobb bevásárlásoknál óriási

penz megtakarítás!!

Állandó raktár a legjobb honi gyártmányú tűz- és betörésmentes pénz- és okmány-szekrényekben, községek és anyakönyvi hivatalok részére is, eredeti gyári árak mellett.

4027. sz.

Tlkv. 1899.

Árverési hirdetmény.

A dárдай kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bihari Benő dárдай lakos végrehajthatónak Bencsák János (nős Dávid Rozával) kopácsi lakos végrehajtást szenvedett ellen 100 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárдай kir. jbiróság területén levő Kopács községben a 189. tjkvben felvett 302. hrsz. ház és 350. hrsz. kertre 525 frt; a 283. tjkvbeli 1334. hrsz. szántóra 15 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi szeptember hó 6-ik napján d. e. 1/2 9 órákor Kopács községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 52 forint 50 krajczárt, 1 frt 50 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 42. §-a jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnál 1899. évi június hó 23-án.

Székács alb. h.

Maurer Frigyes,

kir. albiró.

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása 100 kötetben teljesen elkészült

Jókai Mór összes műveinek

Megrendelhető
**a legelőnyösebb
részletfizetések
mellett.**

Nemzeti kiadása

100 kötet
diszkötésben,
2000 iven, finom papíron
nyolczadrét alakban.
250 forint.

Az irodalom minden barátja, a nagy költő géniuszának minden tisztelője siessen megszerezni a nemzeti kincset, hogy az minden magyar ház könyvespolczát ékesen díszítse, ereklye gyanánt szálljon nemzedékről nemzedékre.

A megszerzési módzatok páratlanul előnyösek és lehetővé teszik, hogy mindenki minden anyagi megerőltetés nélkül egy örökbecsű könyvtár birtokába juthasson,

A ki havonként 2 frtot azaz naponként alig 7 krt szán a fekkölt czélra, az megszerezheti magának ezt a könyvtárt, mely páratlan az egész világirodalomban.

A ki tehát még nincs birtokában ennek az irodalmi ereklyének, az töltsse ki a mellékelt megrendelőlapot, vágja ki és egy levelezőlapra ragasztva küldje be hozzánk.

RÉVAI TESTVÉREK
Irodalmi Intézet Részvénytársaság
Budapest, Üllői-ut 18.

Irodalombarátok a kik előfizetőket gyűjteni készek, nagy jutalomban részesülnek fáradságukért

Révai Testvérek Irod. Int. Részv.-társaság központosítottánál, Budapeston.
VIII., Üllői-ut 18. csennel megrendelem

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEINEK NEMZETI KIADÁSÁT
100 kötetben, 2000 iven, vázson diszkötésben 250 frttól.

10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
.....

Fizetés
Budapest.

A nem kívánt
módzatok
átvisszajár.

Minden 10 részlet fizetése után egy további sorozat szállítunk. A részletfizetésnek de nem tartása esetén sziveskedjék a csög az esedékes összeg postai megbízás útján, a postaköltségek behajtása mellett, behajtani. A postai megbízás be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes má vételnek esedékessé válik.

Kelt

Alkírás és pontos cím.